

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/367
Toplantı Tarihi/Sayısı : 03.10.2024/51
Karar Numarası : 2024/1029
Başvuran : U. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, yaşadığı sağlık sorunu ile ilgili yeterli tedavi imkanına ulaşamadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Beyninde bir damar rahatsızlığının mevcut olduğunu ve önce Afyon Devlet Hastanesinde, daha sonra Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesinde rahatsızlığına venöz anjiom teşhisinin konulduğunu,

b. 31/1/2024 tarihinde Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesinde Radyasyon Onkolojisi bölümüne sevk edildiğini ancak burada hiçbir tetkik veya tahlil yapılmadan geri gönderildiğini,

c. 2 yıllık bir süreçte adı geçen iki hastanenin de kendisine herhangi bir tedavi uygulamadığını, barındırıldığı Kurum tarafından sağlık hakkının korunması için gerekli özenin gösterilmediğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın rahatsızlığı ile ilgili işlemlerin eksiksiz bir şekilde yerine getirildiği, hastane sevklerinin randevu tarihleri esas alınarak yapıldığı, tedavi ve muayeneler neticesinde uygun görülen reçeteli ilaç tedavilerinin titizlikle takip edildiği,

b. Başvuranın Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesi Beyin ve Sinir Cerrahisi Polikliniğinde 3/6/2024 tarihinde randevusunun bulunduğu ifade edilmektedir.

4. Afyonkarahisar İl Sağlık Müdürlüğü tarafından gönderilen yazılı görüşte özetle:

a. 4/10/2022 tarihinde baş ağrısı şikayetiyle Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesine gelen başvuranın tıbbi takibe alındığı,

b. Sonraki tarihlerde yapılan muayenelerinde ve radyografik görüntüleme tetkiklerinde anormal bulguya rastlanmadığı,

c. 23/1/2024 tarihinde yapılan muayene ve tetkikte venöz anjiom rahatsızlığına ait bulguların tespit edilmesi üzerine 2/2/2024 tarihinde Nöro-Onkoloji Konseyinde durumun değerlendirildiği, neticesinde radyoterapi uygulanmasının yerinde olmadığı ve tıbbi takibin yeterli olacağına kararlaştırıldığı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ç. Afyonkarahisar Devlet Hastanesinde ise; 11/8/2022, 28/9/2022, 29/3/2023, 29/5/2023, 19/6/2023, 27/11/2023 ve 18/1/2024 tarihlerinde başvuranın muayene, tetkik ve tedavilerinin gerçekleştirildiği ifade edilmektedir.

5. Başvurandan alınan yazılı görüşlerde özetle:

a. Yaklaşık 3 yıldır hastanelere gidip geldiği ve hastalığı ile ilgili kendisine birbirinden farklı açıklamaların yapıldığı, hastalığı konusunda yeterli şekilde bilgilendirilmediği,

b. Kafasında bulunan ameliyat yarasından dolayı yüksek dozda ağrı kesici kullanması gerektiği ancak kendisine ağrı kesici reçete edilmediği ifade edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesine göre:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

(...)

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

(...)"

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

8. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön inceleme*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur..."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre:

"(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına

alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Alıkonulmuş kişiler, alıkonulmanın doğasından kaynaklanan koşullar nedeniyle savunmasız bir konumdadır. Bu nedenle onların doğrudan ya da dolaylı olarak kötü muamele teşkil edecek tutumlardan korunması konusunda idarenin pozitif yükümlülüğü bulunmaktadır. Kişinin fiziksel refahı ve kişiye sunulacak tıbbi koruma da idarenin pozitif yükümlülüğü kapsamında değerlendirildiğinde; mahpusların alıkonulmanın doğasından kaynaklanan zorlukların dışında zorluk ve sıkıntı yaşamaması, insan onuruna uygun bir şekilde sağlıklarının korunması ve gereken tedavi hizmetlerine tam ve zamanında erişebilmesi gerekmektedir (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), *Kudla/Polonya*, B. No: 30210/96, 26/10/2000, para. 94).

14. Öte yandan, bir mahpusun hekim tarafından muayene edilmesi ve bu bağlamda sağlık hizmetlerinden faydalanıyor olması doğrudan tıbbi yardımın yeterli olduğu anlamına gelmemektedir (AİHM, *Hummatov/Azərbaycan*, B.No:9852/03 ve 13413/04, 29/11/2007, para. 116). Yetkililerin kişinin alıkonulduğu süre boyunca sağlık durumuna ilişkin kapsamlı ve düzenli kayıt tutması (AİHM, *Khudobin/Rusya*, B. No:59696/00, 26/10/2006, para. 83) ve tedavi hizmetlerinin hızlı, doğru ve sistematik olması da (AİHM, *Melnik/Ukrayna*, B. No:72286/01, 28/3/2006, para. 104-106) devletin işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında pozitif yükümlülükleri arasındadır. Bu çerçevede ceza infaz kurumunda sunulan sağlık hizmetlerinin halka genel olarak sunulan sağlık hizmetleriyle kıyaslanabilir düzeyde olması beklenmektedir (AİHM, *Blokhin/Rusya*, B. No:47152/06, 23/3/2016, para. 137).

15. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri*" başlıklı 71'inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

"Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir."

16. Başvuran, muhatap Kurum tarafından sağlık hakkının korunması için gerekli özenin gösterilmediğini iddia etmiştir. İncelenen belgelerden, Afyonkarahisar Devlet Hastanesinde ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesinde muhtelif tarihlerde başvuranın gerekli muayene, tetkik ve tedavilerinin yapıldığı anlaşılmıştır. Bu doğrultuda başvuru konusu iddia bağlamında bir hak ihlalinin söz konusu olmadığı değerlendirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

3/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye